

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput IV. Quo anno Synodus Romana congregata sit in causa Athanasii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Secundo Roma, cum Eusebius literas scripisset, & cum ipse cum suis, tum nos in iudicium vocati essemus: congregatis illis quoque pluribus quam quinquaginta Episcopis.

CAPUT III.

Quo anno Athanasius Romam venerit.

Baronius, qui Elpidium ac Philoxenum Presbyteros à Julio Papa in Orientem missos esse dicit anno Domini 340. consequenter etiam affirmat Athanasium eodem anno Romam venisse, accitum scilicet Julii literis: Baronii sententiam secuti sunt Petavius, Blondellus & ceteri. Verum eos falli, ipsius Athanasii testimonio demonstrabo. Is in epistola ad solitarios non procul ab initio, ait, Eusebianos, qui Julii literis Romam ad Ecclesiasticum iudicium fuerant evocati, cum scelerum conscientia victi, male sibi metuerent, & eventum Romani iudicii reformidarent, sollicitasse Constantium, ut sectæ suæ patrocinium palam susciperet, & Homoulianos ac præcipue Athanasium persequeretur. Ac primo quidem id egisse, ut Philagrius iterum Præfatus Aegypti creatus Alexandriam mitteretur: Deinde ut Gregorius Episcopus pullo Athanasio in locum ejus substitueretur. Statim igitur Imperatoris mandato persecutio Alexandria excitata est. Gregorius cum militari manu ingressus, adjuvantibus cum Philagrio & Arfacio Eunuchis, Ecclesiam Quirini occupat. Inde alii cæsi, alii in carcerem trusi: alii exilio, alii bonorum proscriptioe multati: alii annonæ ablatæ sunt: eo scilicet consilio, ut omnes Gregorium vel inviti suscipere cogerentur. *ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος ἔπειτα ταῦτα ἐμὸν ἀκούσας, ἐπλευρεῖ ἐν τῷ ὄρει. Id est, Antequam hac fierent, Athanasius cum rem audicione tantum accepisset, Romam navigavit. μὲν ἀκούσας, supple adventum Gregorii cum militibus. Annon ex iis aperte colligitur. Athanasium non nisi post ordinationem Gregorii Romam venisse. Qui cum in Synodo Antiochena constitutus fuerit Episcopus, id est anno 341. necessario conficitur, Athanasium non ante hunc, quem dixi annum in urbem venisse. Accedit Socratis testimonium, qui in libro secundo dilerte scribit, post Gregorii ordinationem & post cruentum ejus ingressum in urbem Alexandrinam, Athanasium Romam ad Julium se contulisse.*

CAPUT IV.

Quo anno Synodus Romana congregata sit in eam a Athanasio.

Cum Athanasius tempus Synodi Romanæ tam distincte notaverit, idque non uno in loco; mirum profecto est viros doctissimos in ejus Synodi tempore falli potuisse. Et Baronius quidem in annum Domini 341. eam Synodum

A contulit, quem deinde secuti sunt ceteri. Nisi quod Blondellus in libro de Primatu Ecclesiæ, eodem quidem anno, sed paucis ante Synodum Antiochenam mensibus celebratam esse affirmat. Ait enim literas Julii Papæ quibus Orientales evocaverat, causam Romanæ Synodo præbuisse, Romanam autem Antiochenæ occasionem dedisse. At Baronius, etsi Romanam Synodum in eundem annum retulerit, quo Antiochenam, illam tamen ista posteriorem facit. Cum enim ex epistola Julii ad Orientales data, constet Athanasium Romæ mansisse annum integrum & sex menses, dum Eusebianorum adventum expectaret, Baronius qui Athanasium anno 340. Romam venisse scripserat, necesse habuit Romanam Synodum, in qua absolutus est Athanasius, in exitum sequentis anni conjicere. Ego vero longe tutius esse existimo, in ea re Athanasii fidem sequi, quam Baronii. Certe Athanasius in epistola ad solitarios dilerte scribit, Romanam Synodum post dimissos ab Eusebianis Julii Legatos Elpidium atque Philoxenum, esse celebratam. Locus est pag. 816. ubi postquam retulit Elpidium ac Philoxenum Presbyteros à Julio missos fuisse, qui Eusebianos ad causam dicendam citarent, subdit Eusebianos audito nomine Ecclesiastici iudicii, adeo contremuisse, ut animum profus desponderent. Ad solitas igitur artes eos convertos, ait Presbyteros Julii ultra diem Synodo præfinitum à Julio detinuisse, vanasque prætulisse excusationes, quod metu Persici belli Romam ipsis proficisci non liceret. Tandem vero, inquit, Presbyteros Julii dimiserunt. *ἀμὲν τῶν ἀποστολικῶν ἀποστόλων ἐπὶ τῇ ἀποδείξει ταύτης ἀφάρσε &c.* Deinde cruentum Gregorii introitum in urbem Alexandrinam, & cædes atque exilia Episcoporum recenset. Ac tum deinde Romanam Synodum commemorat pag. 818. *ἐν δὲ τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῶν ἐπίσκοπων ἐν τῇ ἑκδοῦσῃ &c.* id est Roma vero congregati Episcopi circiter quinquaginta. Eusebianos quidem ut suspectos, veritosque se in iudicio sistere, repudiaverunt, & que ab illis scripta fuerant infirmaverunt. Nos autem susceperunt, & communionem nobiscum amplexi sunt. Annon ex hac Athanasii narratione liquido apparet, Romanam Synodum non nisi post reditum legatorum habitam fuisse. Certe ante reditum illorum nec potuit haberi legitime, nec debuit. Absurdum enim esset, si Julius, qui legatos suos in Orientem mitterat, ut Eusebianos ad Synodum suam evocaret, ante regressum illorum & ante responsonem Orientalium, Synodum celebrasset. Nam & juris & æquitatis ratio postulabat, ut legatorum reditus expectaretur, quo sciri posset quidnam egissent, & utrum Orientales idoneam absentia suæ excusationem afferrent: ut omnibus examinatis atque discussis, in contumaces accusatores, qui vocati non paruissent, iusta ex legibus sententia promeretur. Hoc igitur absurdum est in opinione Baronii & eorum, qui Baronium secuti sunt, quod Synodum Romanam, eam dico, in qua absolutus est Athanasius, factam fuisse asserunt ante reditum legatorum, qui ad citandos Eusebianos missi erant in Orientem. Est præterea

alter locus Athanasii, qui id, quod dixi, manifestus evincit. Is habetur in Apologia secunda adversus Arianos pag. 739. *λεπίδον ἐν συνάθροισιν ἐπιτιμωσάμενον ἀντιόχεια ἐνθά βίτων ὁ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ &c.* Qui locus cum ab Interprete male translatus fuerit, hic prout à nobis conversus est, apponetur. Denique Episcopi plures quam quinquaginta, congregati in Basitica, in qua Vito Presbyter populum colligebat, nostram quidem defensionem a quo animo susceperunt, & communionem nobiscum ac dilectionem fovendam esse sanxerunt: adversus autem Eusebianos indignati sunt, & Julium rogarunt, ut hac ad illos scriberet, cum illi priores ad ipsum scripserunt. Scripsit ergo Julius, & literas misit per Gabianum Comitem. Sequuntur deinde literæ Julii, quarum hoc est exordium. *Julius Dianio, Flaccillo, Narcisso, Eusebio, Mari, Macedonio, Theodoro, & qui cum illis sunt; dilectissimis fratribus, qui Antiochia ad nos scripserunt. Legi epistolam vestram, quam Presbyteri mei Elpidius & Philoxenus mihi attulerunt &c.* Denique post recitatas Julii literas hæc addit Athanasius. *Hæc cum Romana Synodus per Julium Romanum Episcopum scripserit &c.* Ex his tria præcipue colligimus, quæ ad institutum nostrum faciunt. Primum Romanam Synodum, qua Athanasius Innocens pronuntiatum est, celebratam esse post reditum Elpidii atque Philoxeni. Secundo literas Episcoporum Antiochenæ Synodi ad Julium Papam, quas supradicti Legati detulerant, in eadem Synodo Romana esse recitatas. Tertio Julium Papam rogatum esse ab Episcopis Synodi Romanæ, ut Episcopis Antiochenæ Synodi rescriberet, iisque decretum Synodi Romanæ significaret. Postremo epistolam illam Julii, quam ibidem refert Athanasius, & cujus initium duntaxat adscripsimus, eam esse quam Julius scripsit, rogatu & nomine Synodi Romanæ, quæ Athanasium absolvet. Quod si quis epistolam ipsam Julii in manus sumperit, cuncta quæ dixi, multo apertius ac loculentius in ea confirmari deprehendet. Nam & literas Episcoporum Synodi Antiochenæ in Synodo Romana lectas esse diserte testatur Julius in principio ejus epistolæ: nec solum post reditum Legatorum suorum eam Synodum celebratam esse indicat, verum etiam diu post ordinationem Gregorii, & post violentum ejus ingressum in urbem Alexandriam. Certe cædes & exilia Episcoporum, proscriptioes & carceres civium, & alia scelera ac sacrilegia commemorat, à Gregorio tunc temporis perpetrata, quem Julius ne nomine quidem Episcopi unquam dignatur, ut videre est pag. 749. atque hæc Julius Papa se accepisse dicit, tum ex literis Episcoporum, qui ex Aegypto hæc ad ipsum scripserant, tum ex Presbyteris, qui Alexandria Romam venerant. Sed & Carponem quendam, olim ab Alexandro Alexandrinæ urbis Episcopo ob Arianam hæresin damnatam, unâ cum aliquot aliis ob eandem perfidiam ab illo damnatis, à Gregorio ad se missum esse scribit pag. 743. qui scilicet pacificas, seu communicatorias Gregorii literas petfer-

ret. Idem diu postea tentavit Georgius Ariannus, cum in locum Athanasii successus fuisset. Legatos enim suos misit ad Liberium Papam, ambiens communionem Ecclesiæ Romanæ, ut discimus ex epistola Liberii Papæ. Cum igitur hæc Carponæ Legatio anno Domini 342. contigerit, Synodus Romana, quæ post Legationem illam facta est, ante annum 342. celebrari non potuit.

CAPUT V.

Refellitur Baronii sententia, qui duas Synodos Romanas facit.

B Cio quid Baronius respondeat. Ait enim Sepistolam illam Julii Papæ, de qua superius diximus, non ad Synodum illam Romanam pertinere, in qua absoluti sunt Athanasius & Marcellus: sed ad alteram, quæ sequente post anno facta est, cum Elpidius & Philoxenus ex Orientis partibus reversi essent, Orientalium ad Julium literas secum deferentes. Duas enim Synodos Romanas distinguit Baronius: Alteram quinquaginta Episcoporum, qui Athanasium & Marcellum innocentes esse pronuntiarunt anno Christi 341. Alteram anno sequente factam, in qua lectæ sunt literæ Orientalium Episcoporum, quas Elpidius & Philoxenus attulerant. **C** Atque hæc Baronii sententiam secutus est, ut solet, Severinus Binius in editione Conciliorum. Verum Baronio auctoritatem opponimus Athanasii, qui unam duntaxat agnoscit Synodum Romanam, & in ea se omnium Episcoporum sententiam innocenter judicatum esse scribit, & Julium Papam rogatum esse ab Episcopis, ut Orientalibus, qui ad ipsum literas scripserant, responderet, quemadmodum superiori capite ostendimus. Aut igitur falsus est Athanasius, quid tunc diserte affirmat, aut Baronius, qui negat. Athanasium vero in causa sua falli potuisse aut voluisse fallere, nemo unquam crediderit. Cui enim bono id facturus fuisset. Sed videamus quænam ratio Baronium impulerit, ut duas Synodos Romanas distingueret, & epistolam Julii Papæ ad Orientales, quæ refertur ab Athanasio, scriptam esse diceret non rogatu atque nomine Synodi Romanæ ejus, quæ Athanasium absolvet, sed alterius Synodi, quæ sequente anno congregata est. Unicam hujus rei causam adfert Baronius, quod scilicet Julius in supradicta epistola testatur, Orientales in literis, quas ad ipsum scripserant per Elpidium ac Philoxenum Presbyteros, graviter conquectos esse, quod Julius Athanasium in communionem suscepisset. Atqui Athanasium non nisi à Synodo Romana, in qua quinquaginta sedebant Episcopi, susceptus est in communionem. Orientalium igitur literæ ad Julium Papam scriptæ sunt post Synodum Romanam, in qua absolutus ab omni crimine & ad communionem admittus fuerat Athanasius. Ex quo sequitur, epistolam illam Julii Papæ, quam rescripsit ad Orientales Episcopos, non ex persona Synodi Romanæ & quinquaginta Episco-